

Kirjasto yliopiston tutkimusaineistopolitiikan toteuttajana

Pekka Olsbo

Julkaisukoordinaattori

Jyväskylän yliopiston kirjasto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KIRJASTO

Tutkimusinfrastruktuuri

- Tutkimusinfrastruktuurit kilpailutekijänä:
”Tutkimusinfrastruktuurit ovat huipputasoa ja kaikin puolin toimivia.”
- *”Innovatiivisia tutkimusympäristöjä luodaan järjestelmällisesti”* (Jyväskylän yliopiston strategia)

”Yliopisto kehittää järjestelmiään tutkimusaineistojen tallentamiseen ja hyödyntämiseen.” (Jyväskylän yliopiston Tutkimus-, innovaatio- ja infrastruktuuriohjelma 2012-2017)

Käsitteiden määrittelyä

- ❏ Tutkimuksen tietoaaineisto:
digitaalisessa tai analogisessa muodossa olevat tieteellisen tutkimuksen perusaineistot ja niistä jalostetut aineistot, joihin tutkimuksen löydökset ja tulokset perustuvat
- ❏ Tutkimusinfrastruktuuri:
tutkimusvälineiden, -laitteistojen, -aineistojen ja -palveluiden kokonaisuus, joka mahdollistaa tutkimuksen tekemisen. Tietoaaineistojen hallinta keskeinen osa tutkimusinfrastruktuuria

Tutkimusaineistoinfrastruktuuri

Kehittynyt tutkimusaineistoinfrastruktuuri edistää

- käytännön tutkimustyön sujuvuutta
- tutkimustulosten julkistamista
- tietoturvaa
- aineistojen uudelleenkäyttöä
- verkostoitunutta toimintaa
- tutkimuksen tuloksellisuutta ja laatua
- Open Science-, eScience- ja Open Access kehitystyötä

Tutkimuksen tietoaaineistojen hallinnan periaatteet Jyväskylän yliopistossa

Seuraavassa esitettävät periaatteet perustuvat tietohallintopäällikkö Antti Auerin tekemään ehdotukseen v.0.55, 17.9.2013. Ehdotusta ei ole vielä hyväksytty Jyväskylän yliopistossa.

Tutkimuksen tietoaaineistojen hallinnan periaatteet Jyväskylän yliopistossa

Aineistohallinnan vastuut

- Yliopiston tehtävänä järjestää puitteet laadukkaalle toiminnalle
- Tutkijoiden tietoisuutta aineistohallinnan tärkeydestä lisätään
- Vastuu toimintakäytäntöjen toteutumisesta laitoksilla, tutkimusryhmillä ja tutkimuksen ohjaajilla
- Aineistoinfrastruktuurin ja käytäntöjen kehittämisvastuu yliopistopalveluilla

Tutkimuksen tietoaaineistojen hallinnan periaatteet Jyväskylän yliopistossa

Aineistoinfrastruktuuri

- Käsittää sekä digitaaliset että fyysiset tutkimusaineistopalvelut ja fyysisten aineistojen digitointipalvelut
- Infrastruktuuri muodostuu itse tuotetuista ja muilta toimijoilta hankituista palveluista
- Yliopisto tarjoaa peruspalveluna digitaalisten aineistojen hallinnan infrastruktuurin
- Omat aineistopalvelut kytketään ulkopuolisten palveluntarjoajien (CSC, FSD...) palveluihin

Tutkimuksen tietoaaineistojen hallinnan periaatteet Jyväskylän yliopistossa

Aineistojen käsittely ja tallennus

- Pyritään vakioituihin prosesseihin tutkimusprosessin alusta arkistointivaiheeseen
- Aineistojen arkistointiin luodaan ja ohjeistetaan malliprosessit
- Kuvailu kansainvälisesti ja kansallisesti sovittujen metatietostandardien mukaisesti
- Aineistojen avoimuuden taso määritellään huomioiden rahoittajien vaatimukset
- Säilytysajat yliopiston arkistosäännön mukaisesti

Tutkimuksen tietoaaineistojen hallinnan periaatteet Jyväskylän yliopistossa

Tietoaaineistojen omistus- ja käyttöoikeudet

- Sopimukset eri osapuolten kesken jo ennen tutkimustyön käynnistymistä
- Oikeuksienssiirtosopimukset
- Jatkossa keustosopimus tai oikeuksien siirto osaksi työsopimusta?
- Yliopiston arkistosääntöä tarkistettava ja täydennettävä
- Pitkäaikaissäilytys kansallisesti tai osana eurooppalaisia infrastruktuureja

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Koulutus: nyt vasta raapaisu pintaan

- Tutkijakouluun integroidut koulutukset:
 - LIBVTUN Tunnista tutkimusansiosi, WoS ja Scopus –viittaustietokannat
 - LIBVTAU Tauon jälkeen tutkijaksi
 - LIBVJYX Tutkimus näkyviin - viittaukset nousuun
 - LIBVJUL Väitöskirjan julkaiseminen yliopistosarjoissa
 - LIBV1DI Väitöskirjastartti: humanistiset, kasvatustieteet, talous- ja yhteiskuntatieteet
 - LIBTMET Metodioppaat tutkimuksen tukena
 - LIBEPLA Avoid Plagiarism: References, Copyright and Information Management
 - LIBEOAP Open Access/Parallel Publishing :
How to add Visibility of Your Research

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Koulutus: mutta tärkeitä uusia avauksiakin jo tehty

- Arkistohallinnan maisteriohjelma, AHAS300
Sähköiset arkistoaineistot 4 op, kirjasto mukana kouluttamassa

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Koulutus: Mutta lisää tarvitaan!

- Tallennusjärjestelmät:

[Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto](#)

[Ida-tallennuspalvelu](#)

[FIN-CLARIN](#)

Julkaisuarkistot, [JYX](#)

Lisää tallennusratkaisuja:

<http://www.tdata.fi/tallennusratkaisut>

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Koulutus: Ja vielä lisää!

- Tunnisteet, metadata, viittauskäytännöt:
Juha Hakala: [Yleiskatsaus pysyviin tunnisteisiin](#)
Esa-Pekka Keskitalo: [PersID - eurooppalaista yhteistyötä pysyvien tunnusten parissa](#)

[Tutkimusaineistojen tiedonhallinnan käsikirja](#)

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Käytännön työtä

- Tutkimusjulkaisun ja -aineiston linkittäminen:

Open sourcing digital heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in the age of open networks

Name: [978-951-39-4908-2.pdf](#)
Koko: 9.770Mt
Tiedostomuoto: PDF
Lataukset: 503

Nimeke: Open sourcing digital heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in the age of open networks

Tekijä: Häyrinen, Ari

Tiivistelmä: I study the emergence of traditional online activities of the museums and their fears in the vivid and multifaceted Internet and how the open Internet is setting out to compete with museums. The second main topic of this work is the role of technology in the openness of digital heritage. Technology is always present when dealing with digital heritage, and understanding the technical framework is essential when evaluating, for example, long-term preservation issues or accessibility. I used ...

ISBN: 978-951-39-4908-2

Julkaisija: University of Jyväskylä

Julkaistu: 2012

Kuuluu julkaisusarjaan: Jyväskylä studies in humanities;1459-4331 ;187.

Asiasanat: [digital heritage](#) [open source](#) [open data](#) [digitaalinen tallennus](#) [verkojulkaiseminen](#) [verkkolaineistot](#) [open access](#) [museot](#) [kulttuuriperintö](#)

Katso myös: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:iyu-201210042581>

Pysyvä linkki tähän tietueeseen: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-4908-2>

[Näytä kaikki kuvailutiedot](#)

Julkaisu kuuluu kokoelmiin:

- [Jyväskylä Studies in Humanities](#) [185]

Samankaltaisia julkaisuja

- Audiovisual heritage and digitisation : a case study of Pori Jazz Festival (2007)
- Monta kuvaa menneisyydestä : etnologinen tutkimus museokokoelmien yksityisyydestä ja julkisuudesta (2011)
- Avoin yritysdata hyödyttäisi yrityksiä ja yliopistoja (2013)
- Mathematical tools in a digital world (2012)
- Sarjakuvan museoarvo ja tallennus Suomessa (2007)

Lisää tekijöiltä

- Building the Past : virtual reconstruction in art historical context : two studies in Finnish wooden churches (2004)
- Source code of the dissertation "Open sourcing Digital Heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in age of open networks" (2012)

Source code of the dissertation "Open sourcing Digital Heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in age of open networks"

Name: Data-aineisto Hay ...
Koko: 6.473Mt
Tiedostomuoto: Unknown
Kuvaus: Data-aineisto
Lataukset: 76

Nimeke: Source code of the dissertation "Open sourcing Digital Heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in age of open networks"

Tekijä: Häyrinen, Ari

Tiivistelmä: Sisältää väitöskirjan lähdeaineistot.

Julkaisija: University of Jyväskylä

Julkaistu: 2012

Kuuluu julkaisuun: Open sourcing Digital Heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in the age of open networks/A. Häyrinen

Asiasanat: tutkimusdata lähdekoodit resource data source codes

Alkuperäislähde: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-4908-2>

Pysyvä linkki tähän tietueeseen: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201210042581>

[Näytä kaikki kuvailutiedot](#)

Julkaisu kuuluu kokoelmiin:

- [Lähdekoodit](#) [1]

Samankaltaisia julkaisuja

- Open sourcing digital heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in the age of open networks (2012)
- A Coding Scheme Development Methodology Using Grounded Theory for Qualitative Analysis of Pair Programming (2008)
- Competitive advantage from leveraging external resources : reuse of open source software components (2013)
- Fission yield studies with SPIG-equipped IGISOL : a novel method for nuclear data measurements (2010)
- Symbolic analysis and atomistic model as a basis for a program comprehension methodology (2008)

Lisää tekijöiltä

- Building the Past : virtual reconstruction in art historical context : two studies in Finnish wooden churches (2004)
- Open sourcing digital heritage : digital surrogates, museums and knowledge management in the age of open networks (2012)

Kirjaston rooli tutkimusaineistopolitiikan toteuttamisessa?

Käytännön työtä

- Open Access promootointi ja käytännön toteutus
- JYX-julkaisuarkiston kehittäminen
- Tutkijoiden ohjaaminen Tutkijan ansioluettelomalliin liittyvissä kysymyksissä
- Vaikuttavuuden osoittaminen: biblio(data)metriset analyysit: Tutkimusaineistot julkaisuihin rinnastettava meriitti

Johtopäätöksiä

- Tieteellisillä kirjastoilla edessään mielenkiintoinen ja vaativa oppimisprosessi ja uusi tehtävä
- Mihin kirjastojen osaaminen ja rahkeet riittävät?
- Tarvitaan uusia rohkeita loikkauksia tutkimusaineistojen maailmaan, sillä perässä ja mieluusti vähän rinnallakin on pysyttävä.
- Research Data Literacy - Tutkimusdatan lukutaito
- Datainformaatikolle riittää kysyntää

Ten recommendations for libraries to get started with research data management

Final report of the LIBER working group on E-Science / Research Data Management

4.11.2013

Pekka Olsbo
Tutkijapalvelut näkyväksi -seminaari

Kiitos yleisölle ja erityisesti Antti Auerille, jonka aineistoja tässä häpeilemättä käytettiin hyväksi

Pekka Olsbo

Julkaisukoordinaattori

Jyväskylän yliopiston kirjasto

Julkaisuyksikkö

pekka.olsbo@jyu.fi

0505818355

4.11.2013

Pekka Olsbo
Tutkijapalvelut näkyväksi -seminaari

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KIRJASTO